

POHJOISSAAME, lyhyt oppimäärä 28.9.2015

Nämä *esimerkit täydet pisteet antavasta vastauksesta* eivät sido ylioppilastutkintolautakunnan arvostelua. Lopullisesta arvostelusta päättää tutkintoaineen sensorikunta.

Tässä julkaistavan esimerkkivastauksen lisäksi lautakunta voi hyväksyä myös muita mahdollisia tapoja ilmaista asia.

Tehtävän 3 arvioitavat piirteet on kuvattu kriteeritaulukossa, joka on ylioppilastutkintolautakunnan antamissa toisen kotimaisen ja vieraiden kielten kokeita koskevissa määräyksissä. http://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/Ohjeet/Koekohtaiset/fi_maaraykset_kielikokeet.pdf

Tehtävä 1.1.

1. Kun lähdin etelään, elämä hymyili minulle.
2. Työskentelin vielä kuukauden Helenan luona, vaikka hän aneli, etten lopettaisi.
3. Sydän hakkasi pelosta, kun kotikylän valot alkoivat näkyä pimeässä.
4. Hän oli mennyt naimisiin lapsuuden leikkikaverinsa kanssa.
5. Oli outoa astua taas tämän talon ovien sisäpuolelle,
6. En uskaltanut kertoa heti samana päivänä kun tulin,
7. mutta jotkut tulivat tervehtimään ja toivottivat tervetulleeksi, jotkut puolestaan kiirehtivät ohitseni.
8. Iloitsin huomattessani, ettei minun tarvinnut välittää heistä lainkaan.
9. olin etelässä oppinut uuden tavan katsoa ihmisten ohitse eikä silmiin.
10. Ihmettelin yhä edelleen, kuinka ihmiset voivat niin ankarasti tuomita toisia
11. Jouluksi koko perhe kokoontui kotiin.
12. Jouduin uudelleen tutustumaan vanhimpiin siskoihini.
13. Heidän kanssaan olin usein jutellut puhelimesa ja olin kirjoitellut heille kirjeitä.
14. Olivathan he kuulleet, että olin soittanut Egilille jouluaattona.
15. Kaikki olivat hiljaa – eikä kenelläkään tuntunut olevan siihen mitään sanomista.
16. Eivätkö he välittäneet toivottaa minulle onnea?
17. Olisin hullu, jos en edes nyt tietäisi!
18. Teistä ei kukaan voi elää minun puolestani.
19. Sen vuoksi en viitsinyt vastata ääneen, nyökkäsin vain.
20. Onneksi äiti puuttui meidän keskustelumme ja tuki minua.

Tehtävä 1.2.

Taiteilija Iver Jåks alkoi kokea saamelaisuutensa taakaksi ja muutti Kaarasjoelta Tromssaan etsimään itseään taiteilijana ja henkeä taideteoksiinsa. Nyt hän on alkanut työstää töitään uusin silmin, unohtamatta kuitenkaan täysin saamelaisten kulttuuria ja ajattelutapaa, joka oli tukahduttaa hänet.

Iver on porosaamelaisperheen lapsi. Koska hän oli loukkaantunut pahasti alle kymmenvuotiaana jutaamismatkalla tunturissa, hän ei pystynyt jatkamaan vanhempiensa elinkeinoa. Hän alkoi elättää itseään ensin käsityöläisenä ja myöhemmin kuvataiteilijana ja kuvanveistäjänä. Iver on työstänyt suurikokoisia veistoksia, mutta vanhemmiten vamma on alkanut haitata raskaiden teosten kokoamista.

Iver käyttää veistoksissaan pääasiassa kyllästämätöntä luonnonmateriaalia, koska taideteostenkin kuuluu hävitä aikanaan. Iverin mielestä luonnonvoimia vastaan ei pidä taistella.

Tehtävä 2.

1. villjii
2. sánit
3. galggašii
4. sudnos
5. dán
6. čužžon
7. guoibmásis, goaibmáseaskka
8. loktanišgođii
9. sáhte
10. jámii
11. niehku
12. geahčastalaiga
13. ruškes
14. dahke
15. bođiiga
16. čorraga
17. njoarostedje
18. čorvviide
19. Stuorimus, Stuorámus
20. sarvá